

Rudolf Schou.

Som meddelt i Tidsskriftets forrige Hefte døde Etatsraad *Rudolf Schou* den 23. Januar i London, hvortil han var kommet et Par Dage i Forvejen for at søge at udvirke Lettelser for Foderstofindførselen til Danmark.

Rud. Schou var en Søn af Oberstløjtnant *Theodor Val. Schou* og fødtes i København den 27. April 1862. Da Skoletiden var afsluttet med Præliminæreksamen 1878, var han i $\frac{3}{4}$ Aar i Snedkerlære. Hans Hu stod imidlertid til Landbruget, Haandværket blev forladt, og han tilbragte nogle Læreaar paa Harrestedgaard og Krogerup, var Medhjælper paa Knabstrup og tog 1885 Landbrugs-eksamen med Udmærkelse. Derefter var han Bestyrer og senere Forpagter af Gl. Antvorskov Teglværk ved Slagelse, som Faderen ejede; samtidig ledede han et mindre Landbrug, der hørte til Teglværket, og deltog i forskellige Landbrugsarbejder under Sorø Amts landøkonomiske Selskab.

Da Sekretærstillingen i Landhusholdningsselskabet blev ledig fra den 1. Januar 1894 at regne, søgte *Schou* den. Der var ialt 22 Ansøgere, deriblandt flere med kendte og ansete Navne i vort Landbrug. Valget var vanskeligt. Skulde man foretrække en ældre, fuldt udviklet Mand eller en yngre, dygtig Mand, der vel ikke straks var Posten voksen, men maatte anses for at være

saa udviklingsdygtig, at han snart blev det. Den sidste Anskuelse gik af med Sejren, og *Schou* — en *homo novus* i Landbruget — blev, til Forundring for adskillige, indstillet af Bestyrelsesraadet og valgt af Medlemmerne.

Dette Valg viste sig snart at være heldigt. *Rudolf Schou* var som Sekretær pligtopfyldende og arbejdsivrig. I Besiddelse af en smidig Intelligens fangede han hurtigt det centrale i en Sag, han var initiativrig, snar i Vendingen, og der var intet af den danske »Far-i-Mag« hos ham eller af den gængse Tilbøjelighed til at holde sig paa det tørre af Frygt for »at gaa i Vandet« og vove sig længere ud, end man kan bunde. Men hans Forslag trængte undertiden til at gaas nærmere efter, og det kunde hændte, at naar de gennemførtes, fik de andre, mindre gunstige Resultater, end han havde ventet. Blandt de Sager, han specielt interesserede sig for som Landhusholdningsselskabets Sekretær, kan fremhæves Eksporten af fersk eller mildt saltet dansk Smør, særlig til Paris, og den rationelle Udvikling af vor Kødindustri, navnlig med Udførsel for Øje. For at søge disse Sager fremmede foretog han Rejser dels til Paris og London, dels til Norge for at studere Konserveindustrien i Stavanger og til Nordamerika for at sætte sig ind i Kødindustrien. Han gjorde i Efteraaret 1897 Rede for sine indhøstede Erfaringer i et Foredrag i Landhusholdningsselskabet.

Ved Kaptajn *la Cours* Død den 21. Februar 1898 blev Stillingen som »Landbrugsministeriets Tilsynsførende med Landbrugets Udførselsforhold« ledig. I Foraaet samme Aar arvede *Schou* denne betydningsfulde Stilling. Da den ikke lod sig forene med Sekretærstillingen i Landhusholdningsselskabet, fratraadte *Schou* den sidste med Udgangen af 1898, men paa forskellig Maade vedligeholdte han sin Forbindelse med Selskabet, og hans Interesse for dette holdt sig til det sidste.

Som tilsynsførende med Landbrugets Udførselsforhold udrettede *Rud. Schou* et stort og nyttigt Arbejde. En Mand, der som faa andre er kyndig til at domme her-

om — nemlig Formanden for De samvirkende danske Andels - Svineslagterier, Landstingsmand *Sorensen Saks-ager* — skriver bl. a. følgende i »Andelsbladet«: »Etats-

Elfelt fotogr.

raad *Rudolf Schou* har jo i et langt Spand af Aar været Statens Tilsynsførende ved Udførselen af Landbrugsprodukter, og i denne hans Stilling lærte man at sætte stor

Pris paa ham, thi altid var han lydhør for fremkomne Klager over Transporten af Landbrugsprodukter og rede til at undersøge saadanne Klager, naar de forelagdes for ham, hvad enten det gjaldt Udskipningen herhjemme, eller det gjaldt Transporten til og i England. Mangen en Gang har Etatsraad *Rudolf Schou* ved sin kloge og rolige Optræden faaet Mangler afhjulpne og Stridigheder bilagte, som ved første Øjekast kunde se ret alvorlige ud.«

Ikke blot ved Transportforholdenes Ordning m. v. var *Schou* Landbruget en nyttig Hjælper, han var det ogsaa gennem de Forhandlinger i udenlandske Ministerier og med ledende Udlændinge, som hans Gerning førte med sig. Til at føre saadanne Forhandlinger var han udmærket skikket. Der var over hans Person et vist kosmopolitisk Anstrøg — hans Ideal var vistnok i sin Optræden at føre sig som *a perfect gentleman* —, han var repræsentativ, selvsikker, udmærket sprogdygtig og i Besiddelse af mange Kundskaber om hjemlige og fremmede Landbrugsforhold. Han forstod derfor at gøre sig gældende, og han ejede en Paagaenhed, der ikke lod sig forbløffe eller tabte sine Maal af Sigte. Ved en given Lejlighed udtalte han sig omtrent paa følgende Maade: »Skal jeg i Udlandet opnaa noget eller indhente Oplysninger, søger jeg altid Forbindelse med de ledende Mænd, og naar dette saa er lykkedes mig, er det selvfølgelig altid lettere at naa, hvad jeg vil, og de Ledende skaffer mig saa fra deres sagkyndige Underordnede de positive Oplysninger, jeg har Brug for. Man skal altid gaa til Topfigurerne. De fleste Danske er for beskedne hertil, men det er dumt.«

Efterhaanden fik *Rudolf Schou* mange og gode Forbindelser i Udlandet og et nøje Kendskab til de fremmede Markeder. Sine Forbindelser og sin Viden udnyttede han med stor Dygtighed til at skaffe vort Landbrug fordelagtige Afsætningsvilkaar og rydde opstaaede Vanskeligheder af Vejen. Dette har vel næppe tidligere vist sig mere virkningsfuldt end netop i de sidste Dage. Da Eng-

lænderne i Efteraaret begyndte at standse Skibene paa deres Vej hertil, fattede *Schou* den Plan gennem diplomatiske Forhandlinger at bevæge England til at frigive saa betydelige Mængder som muligt af Korn og Foderstoffer til Danmark mod Garanti for, at Varerne blev her i Landet; han forhandlede med Ministeriet og Andelsudvalget herhjemme, rejste gentagne Gange til London og opnaaede som bekendt at faa store Mængder frigivne. Paa hans tredje Rejse med dette Maal for Øje var det, at Døden indhentede ham.

Etatsraad *Rudolf Schou* interesserede sig levende for udvidet Samarbejde mellem de 3 nordiske Landbrug, og hvor han i Praksis kunde vise denne sin Interesse, gjorde han det. Et Udtryk for den Paaskønnelse, hans Bestræbelser i denne Retning vandt, var den Palmedekoration, som »Landhusholdningsselskabernes Fælleskjøb« i Kristiania lod lægge paa hans Kiste. I »Landtmannen«s Biografi af ham hedder det bl. a.: »Ved den i Aaret 1897 afholdte nordiske Landbrugskongres i Stockholm, for hvilken han interesserede sig stærkt og til hvilken han var en af dem, der tog Initiativet, holdt han et Opmærksomhed vækkende Foredrag om de Omraader, paa hvilke et Samarbejde kan iværksættes mellem de skandinaviske Landes Landbrug. Mange af de deri udtalte Tanker fortjener sikkert den Dag i Dag at mindes og komme til Udførelse. Efter at han i 1903 var valgt til udenlandsk Medlem af Akademiet, holdt han ved Akademiets Sammenkomst i November Maaned samme Aar et med talrige Lysbilleder illustreret Foredrag om Udviklingen af Danmarks Landbrug, et Foredrag, som sikkert er i frisk Erindring hos dem, som overværede det.«

Af *Schous vita* kan endnu fremhæves, at han som Medlem af Komitéen for Danmarks Deltagelse i Verdensudstillingen i Paris 1900 forestod Udgivelsen af det paa Dansk og Fransk affattede smukke og anselige Værk »Om Landbruget i Danmark«, og Aaret efter udgav han

paa Landbrugsministeriets Foranstaltning »Bestemmelser vedrørende Indførsel af danske Landbrugsprodukter, særlig til europæiske Hovedlande«. Af nærværende Tidsskrift var han Redaktør fra 1. Januar 1899 til Udgangen af 1905, og i 8 Aar var han Formand for »Dansk Eksportforening«.

Selvfølgelig fik *Schou* officiel Anerkendelse for sit Arbejde. Han var Ridder og Dannebrogsmænd, blev Etatsraad og var dekoreret med mange udenlandske Ordner. Han satte Pris paa den ydre Anerkendelse, der saaledes fulgte hans Skib i Køl vandet; men endnu større Glæde har det sikkert været ham, naar han i Landbruget mødte Paaskønnelse for den af ham udfoldede fortjenstfulde, ofte brydsomme Virksomhed.